

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_17636

Θέμα 4^{ον} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 1-19**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΝΤΙΓΟΝΗ**

Ὡ κοινὸν αὐτάδελφον Ἰσμῆνης κάρα,
ἄρ' οἶσθ' ὅ τι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῶν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;
Οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν οὔτ' ἄτης ἄτερ
οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ', ὁποῖον οὐ 5
τῶν σῶν τε κάμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.
Καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασι πανδήμῳ πόλει
κήρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως;
Ἔχεις τι κείσῃκουσας; ἦ σε λανθάνει
πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακά; 10

ΙΣΜΗΝΗ

Ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς μῦθος, Ἀντιγόνη, φίλων
οὔθ' ἠδύς οὔτ' ἀλγεινὸς ἵκετ' ἐξ ὄτου
δυοῖν ἀδελφοῖν ἐστερήθημεν δύο,
μιᾶ θανόντοιν ἡμέρα διπλῆ χερί·
ἐπεὶ δὲ φρουδὸς ἐστὶν Ἀργείων στρατὸς 15
ἐν νυκτὶ τῇ νῦν, οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον,
οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον οὔτ' ἀτωμένη.

ΑΝ. Ἦδη καλῶς, καὶ σ' ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν
τοῦδ' οὔνεκ' ἐξέπεμπον, ὡς μόνη κλύοις.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ω κοινὸν αὐτάδελφον ... τῶν ἐχθρῶν κακά;

(Μονάδες 30)

Ω Ισμήνη αδελφή μου από το ίδιο αίμα, άραγε ξέρεις αν υπάρχει καμιά συμφορά που μας κληροδότησε ο Οιδίπους και να μην την έστειλε ο Δίας σε μας τις δυο που ζούμε ακόμη (όσο ζούμε ακόμη); Γιατί δεν υπάρχει τίποτα ούτε δυσάρεστο ούτε γεμάτο συμφορές ούτε που να φέρνει ντροπή ούτε επονείδιστο, που εγώ να μην έχω δει μέσα στα δικά σου και στα δικά μου βάσανα (να ανήκει). Και τώρα τι είναι πάλι αυτή η διαταγή που λένε ότι διακήρυξε ο στρατηγός πριν από λίγο σε ολόκληρη την πόλη; Ξέρεις τίποτα και έχεις ακούσει; ή σου διαφεύγει ότι απειλούν τους αγαπημένους μας κακά που ταιριάζουν στους εχθρούς;

2. Ποιο είναι το έργο του Σοφοκλή (συνολικά δράματα, σωζόμενα έργα, συμμετοχή και νίκες σε δραματικούς αγώνες);

(Μονάδες 10)

Ο Σοφοκλής εμφανίστηκε για πρώτη φορά στο θέατρο το 468 π.Χ., όταν νίκησε τον Αισχύλο και στεφανώθηκε από τον Κίμωνα, που μόλις είχε επιστρέψει από τη νικηφόρα εκστρατεία εναντίον των Περσών. Έλαβε μέρος σε τριάντα περίπου δραματικούς αγώνες, παίρνοντας πάνω από είκοσι πρώτα βραβεία και τα υπόλοιπα δεύτερα. Από τα 123 δράματά του σώθηκαν ακέραια μόνον επτά και ένα μέρος από το σατυρικό δράμα *Ίχνευταί*. Από τις τραγωδίες που σώθηκαν αρχαιότερη είναι ο *Αΐας*. Ακολουθούν: *Αντιγόνη*, *Τραχίνιαι*, *Οιδίπους Τύραννος*, *Ηλέκτρα*, *Φιλοκτήτης*, και τελευταία ο *Οιδίπους επί Κολωνῶ*, που διδάχτηκε μετά τον θάνατό του, πιθανόν το 401 π.Χ. από τον ομώνυμο εγγονό του.

3. α) ατιμία, θέμα, ακουστική, στερητικός, εφημερία: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

άτιμία → ἄτιμόν

θέμα → θεΐναι

ακουστική → κείσῃκουσας

στερητικός → ἔστερήθημεν

εφημερία → ἡμέρα

β) *αὐτάδελφον, ἄτιμον, πανδήμω, φροῦδος, στρατηγόν*: Να αναλύσετε τις παραπάνω σύνθετες λέξεις του κειμένου στα συνθετικά τους.

(Μονάδες 5)

αὐτάδελφον → αὐτός + ἀδελφός

ἄτιμον → ἄ + τιμή

πανδήμω → πᾶς + δῆμος

φροῦδος → πρό + ὁδός

στρατηγόν → στρατός + ἄγω

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος